

Ve své diplomové práci se autorka věnovala problematice, která dosud nebyla v české literatuře důkladně probádána. Současnou faktickou situaci domorodého obyvatelstva v určitých částech světa vnímá především jako neblahé dědictví kolonialismu. Za cíl své studie si autorka stanovila analýzu mezinárodněprávní úpravy postavení domorodého obyvatelstva a implementace relevantních mezinárodních norem do právních řádů vybraných států – Kanady, Austrálie a Nového Zélandu. Jedná se o velmi náročné téma, které je nepochybně vhodným předmětem diplomové práce na právnické fakultě.

Diplomandka vycházela z rozsáhlého výběru vědecké literatury psané skoro výlučně v angličtině. Dále používala široký seznam relevantních primárních pramenů, tj. především mezinárodních smluv a rozhodnutí mezinárodních orgánů, ale také judikátů národních soudů. Autorka standardním způsobem zohlednila pramen poznatků v poznámkách pod čarou. Studie je také napsána odborným jazykem. Formální požadavky kladené na tento druh vědecké práce jsou jednoznačně splněny.

Kromě úvodu a závěru je práce členěna do dvou hlavních částí. Struktura je vcelku vyvážená vzhledem ke složitosti dané problematiky. Místy možná převažuje zaměření na chronologický vývoj práva na úkor důkladnější analýzy konkrétních právních institutů. Na druhé straně je třeba vyzdvihnout kvalitní komparaci na str. 88-90.

První část práce je věnována mezinárodněprávním základům postavení domorodého obyvatelstva včetně podrobného exkursu do historického vývoje mezinárodního práva. V dané části autorka dále vysvětlila význam principu sebeurčení z hlediska domorodého obyvatelstva a spíše stručně představila mezinárodní smlouvy zaměřené přímo na ochranu domorodého obyvatelstva.

V druhé části autorka velmi důkladně pojednala o postavení domorodého obyvatelstva v Kanadě, Austrálii a Novém Zélandu. Věnovala se jednak vývoji legislativy v daných zemích a nastínila též stěžejní soudní rozhodnutí. V zájmu přehlednosti komparatistiky členila jednotlivé podkapitoly o vybraných zemích na tři části: obecná charakteristika, vývoj řešení otázky domorodců a řešení. Přitom v tzv. „řešení“ autorka stručně komentovala situaci domorodého obyvatelstva např. jako „částečně přijatelnou“ v případě Kanady či s určitými výhradami za chvályhodnou v případě Nového Zélandu. Je poněkud škoda, že autorka svoji

vlastní kritiku na tomto místě neporovnala s pravidelnými zprávami mezinárodních kontrolních orgánů.

V kapitole 3.5 („Komparativní shrnutí“) a 4 („Závěr“) autorka shrnula své poznatky a kriticky zhodnotila praktický přístup k domorodému obyvatelstvu ve světle obecných úvah týkajících se otázek legitimacy a demokratičnosti a také historické dimenze střetu „civilizace“ s odlišnými autonomními kulturami.

Závěr:

Diplomantka předložila velmi kvalitní a zajímavou studii, která může být obohacením české odborné literatury na téma postavení domorodého obyvatelstva. Práce jak po formální, tak i po obsahové stránce jednoznačně splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké práce.

Otázka:

V oblasti právní ochrany menšin lze identifikovat dvě hlavní koncepce: zákaz diskriminace na jedné straně a pozitivní práva (privilegia) menšin a jejich příslušníků na straně druhé. Jak vnímá diplomandka konflikt obou koncepcí z hlediska postavení domorodného obyvatelstva?

V Praze, dne 12.6.2008

Doc. Harald Christian Scheu